

Geachte collegas,

Hopelijk tref ik jullie in goede gezondheid!

Sinds september 2019 geef ik lezingen aan collega's om hen te wijzen op de **gezondheidsrisico's van draadloze communicatie**. De kennis die we als artsen hierover hebben is beperkt: de effecten van straling zijn amper aan bod gekomen in onze opleiding. En de info die we via de mainstreammedia horen is vaak uiterst gekleurd door belangenverstrengeling (sponsoring) die vaak enkel de technologische en economische voordelen belicht.

Door de onterechte aanname van de bevolking dat deze draadloze toepassingen veilig zijn, blijven ook de scholen hier niet van gespaard. Nochtans toont onderzoek aan dat **vooral kinderen en zwangere vrouwen** speciaal gevoelig blijken te zijn voor deze schadelijke effecten. Dit kan bij langdurige blootstelling- zelfs bij erg lage vermogensdichtheid zoals WIFI- tot indrukwekkende systemische stoornissen leiden (zie dossier) die zich acuut uiten als hoofdpijnen, neusbloedingen, plotse vermoeidheid, spierpijnen, allergieën, concentratiestoornissen, stemmings- en gedragsstoornissen, tinnitus,...

Meer specifiek wil ik in dit schrijven aandacht vragen voor **WIFI op school, met inbegrip van het gebruik van gsm/smartphone en de afstand school/zendmasten**.

Op dit moment loopt er in ons land overigens een petitie over de gezondheidsrisico's van electrosmog- het **Hippocrates Electrosmog Appeal**- opgestart door enkel artsen en inmiddels door meer dan 480 Belgische collega's ondertekend. In de oproep leest U kort waarover het gaat, in het bijzonder over de ontoereikendheid van onze huidige blootstellingsnormen, zeker voor zwangere vrouwen en kinderen: <https://nl.hippocrates-electrosmog-appeal.be/appeal>

Graag Uw aandacht voor de volgende feiten:

- De **Hoge Gezondheidsraad (FOD Volksgezondheid)** stelt in haar advies (9404, **mei 2019**) het volgende : *“De beheersing van deze risico's impliceert beheersing van technologische ontwikkelingen. De toepassing kan leiden tot het verbieden van technologieën en zal waarschijnlijk vaker leiden tot het opleggen van een gewijzigde versie van de ALARA-benadering (as low as reasonably achievable / zo laag als redelijkerwijs mogelijk is). **Gewijzigd in die zin dat de blootstellingen niet alleen zo laag mogelijk moeten zijn, maar ook zo laat in het leven als mogelijk, zo kort mogelijk en zo min mogelijk, gezien het belang van blootstellingen op jonge leeftijd en van lage-dosiseffecten.**”*
- Hier een kleine greep uit de uitgebreide onderbouwde literatuur hierover beschikbaar. <https://ehtrust.org/wp-content/uploads/Dr-Magda-Havas-Letter-on-WiFi-in-Public-Places-.pdf>;
<https://ehtrust.org/resources-to-share/letters-doctors-wifi-schools/>

- Raad van Europa Resolutie 1815 in 2011: **advies verbod GSM en WIFI in scholen**. Zie het bijgevoegde uitgebreide dossier p. 23 'voorzorgsprincipe'
- Vele landen hebben deze richtlijnen geïmplementeerd:
  - In Frankrijk zijn **gsm's of smartphones op school verboden**, evenals wifi in kleuter- en kinderdagverblijven (en openbare gebouwen). In basisscholen moet de **wifi verplicht uitgeschakeld** worden wanneer deze niet gebruikt wordt voor educatieve doeleinden.
  - In [Israël](#) is sinds 2013 **wifi verboden in klaslokalen voor kinderen tot 6 jaar en sterk beperkt in klassen van kinderen tot 8 jaar**. In de grootstad Haifa geldt een volledig verbod op alle scholen (2016).
  - In Cyprus: **compleet verbod op wifi in basisscholen** en grote bewustmakingscampagne over risico's van draadloze technologie onder de bevolking
- Ik voeg eveneens een **uitgebreide studie** van een 30-tal blz toe die specifiek de onderbelichte risico's van WIFI op school behandelt. *Daaruit blijkt duidelijk dat in het licht van het huidig onderzoek, de massale installatie van wifi in scholen en vervolgens afwachten wat er gebeurt met onze kinderen, niets anders is dan een onverantwoord biologisch experiment.* Het dossier belicht en onderbouwt alle aspecten (gezondheidsrisico's, internationale resoluties, normen, situatie in Vlaanderen,...) en stelt concrete oplossingen voor. Al uw vragen beantwoord in één dossier- écht de moeite om 's door te nemen!
- Enkele praktische overwegingen:

Het is geweten dat scholen vaak financieel krap zitten en de niet-gesubsidieerde installatie of overstap naar een bekabeld netwerk kostelijk kunnen zijn, of moeilijk haalbaar onder druk van de huidige leerplannen. Echter, in de laatste paragrafen uit het bijgevoegde dossier 'wifi op school' is er duidelijk inspanning geleverd om heel wat alternatieven, tips en informatie aan te brengen die weinig tot geen geld of inspanning kost, direct en meetbaar resultaat oplevert én past binnen een sociaalpedagogisch project waarin aandacht is voor de bewuste omgang met technologie. In die zin is het document niet alleen interessant maar ook zinvol en praktisch als informatie voor directies, ICT-coördinatoren en preventie-adviseurs verbonden aan de school.

Zowel ik als arts, als de auteur van dit werk, ontvangen dan ook graag uw reactie/overwegingen.

Samen met ondertekenende collega's, hopen wij dat deze informatie kan bijdragen tot een bewustzijn van de urgentie en noodzaak tot verandering in het huidige beleid inzake draadloze technologie op school. Laten we de impact/het belang van ons advies als artsen aan schooldirecties en bestuursraden van koepels en gemeenten (inclusief het flankerend onderwijs) niet onderschatten.

Indien U extra info wenst of interesse in een lezing over deze materie sta ik steeds tot Uw er beschikking!

Met oprechte hoogachting en collegiale groet,

Dr Johan Denis, Emblem
0468 255 215

mede namens

Dr Magali Koelman, initiatiefneemster Hippocrates Electrosmog Appeal

Dr Helena Mermans
Dr Serge Roovers
Dr Filip Otten
Dr Piet Van Hulle
Dr Maarten Avet
Dr Peter Nicodemus
Dr Elke F. Deklerk
Dr Tom Vanden Berghe
Dr Sabine Colaes
Dr Peter Wollaert
Dr Johan Crevits
Dr Rudy Proesmans
Dr Ann Goorts
Dr Bert Hannose
Dr Sofie Wijnants
Dr Hilde De Smet
Dr Sofie Lizin
Dr Helena Smet
Dr Luc Peenen
Dr Jo Linmans